

Stort udbyttetab ved sen såning af vårsæd - især i havre

Af Lars Bonde Eriksen, landskonsulent, Seges

Vårsæd har en kort vækstperiode i forhold til vintersæd. Derfor har vårsæd et mere overfladisk rodsystem og er mere udsat for tørke. Derudover dækker vårsæd først jorden sent og udnytter sollyset i april-maj væsentlig dårligere end vintersæden.

Det giver mere ustabile og lavere udbytter og medfører, at forsinket såning får stor betydning for udbytte og kvalitet.

Udsædsmængden af mindre betydning

I 2017 er der gennemført forsøg med såtid og udsædsmængde i havre og vårbyg på fire forsøgssteder (Ringsted, Lolland, Sønderjylland og Østjylland). Havre- og vårbygforsøgene er anlagt ved siden af hinanden, og det giver en god sammenligning mellem såtidens betydning i havre og vårbyg.

Forsøgene er anlagt med fire udsædsmængder, fra 175 til 400 planter pr. kvm. Resultaterne vi-

Om forsøget

- Havre og vårbyg er sået fra midt i marts til ultimo maj på fire forsøgssteder
- Udbyttetabet er betydeligt - allerede fra midt marts i havre, og fra begyndelsen af april i vårbyg
- Udsædsmængden har mindre betydning for udbyttet
- Passende udsædsmængde i marts er 250 planter pr. kvm, i april 300 plante pr. kvm, og fra ultimo april 325-350 planter pr. kvm
- I maltbyg er det vigtigt at tilpasse kvælstofmængden til forventet lavere udbytte, når såningen forsinkes.

ser, at i forhold til betydningen af såtiden er udsædsmængdens indflydelse på udbyttet begrænset.

Dog er den laveste udsædsmængde utilstrækkelig. Selv ved såning sidst i maj giver det ikke mening at øge udsædsmængden ud over 325-350 planter pr. kvm.

Prioritér havre

Udbytterne i havre er væsentlig større end i vårbyg. Ved såning 17. marts er udbytteforskellen 16 hkg pr. ha. Ved de senere såtider falder havrens merudbytte til henhv. 11,7 og 8,0 hkg pr. ha.

I begge afgrøder falder udbyttet fra første såtid 17. marts til den sidste såtid 20. maj, og udbyttetabet accelererer med senere såning. Allerede fra marts til begyndelsen af april taber havren 30 kg pr. ha pr. dag, mens vårbyg kun taber seks kg i udbytte pr. dag. I resten af april er tabene 90 og 70 kg pr. dag og i maj tabes der 130 kg pr. dag i både havre og vårbyg.

Rumvægten falder betydelig ved såning i maj, og i vårbyg

er sorteringen væsentlig forringet. Proteinindholdet stiger derimod, da der udbringes samme mængde kvælstof ved alle såtider.

Det fremgår af årets forsøg, at havre bør prioriteres før vårbyg ved såning. Og såning bør være tilendebragt omkring midten af april.

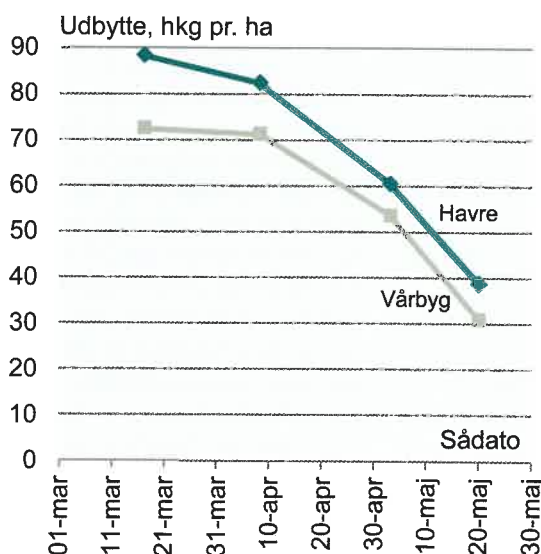
Man skal dog være opmærksom på, at havre og vårbyg er meget følsomme over for såning i et koldt og vådt såbed. Det er altid bedre at vente nogle dage på optimale forhold frem for at så for tidligt.

Lars Bonde Eriksen, landskonsulent, Seges.

Man skal være opmærksom på, at havre og vårbyg er meget følsomme over for såning i et koldt og vådt såbed.

Såtider og udbytter i havre og vårbyg. Resultaterne er et gennemsnit af forsøg på fire forsøgssteder i 2017. På hver forsøgssted lå havre- og vårbygforsøgene i samme mark.